

управлінських рішень. Це дозволить зменшити кількість сумнівних операцій, значно спростити і пришвидшити процедури митного оформлення товарів, налагодити ефективну взаємодію, зокрема з митними органами[2].

Таким чином, реалізація менеджментом вітчизняних суб'єктів господарювання зазначених заходів (реакції на відповідні ризики), а також формування власних груп специфічних ризиків та відповідної реакції на них дозволить промисловим підприємствам попередити проведення ризикових операцій та уникнути втрат при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Та, більш того, своєчасна реакція на визначені ризики сприятиме забезпеченню економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств зокрема та економічної безпеки підприємств в цілому.

Література

1. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур від 18.03.1973 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_643.

2. Кримчак Л. А. Інформаційна взаємодія підприємств з митними органами / Л. А. Кримчак // Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції. – 2018. – № 29 (18). – Т. 2. – С. 206-210.

Нетреба І. О.

кандидат економічних наук, доцент
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна

ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ: ТРАДИЦІЙНИЙ ТА СУЧАСНИЙ ПІДХОДИ

На сучасному етапі розвитку економічних відносин, одним із відомих підходів до управління бізнесом є процесний підхід, що базується на дотриманні організації виконання основних функцій менеджменту. Використання даного підходу в управлінні промисловими підприємствами має особливості, що пов'язані з функціонуванням організаційних структур управління. Оскільки нині на підприємствах утворюються комбіновані структури, то у процесі виконання функцій менеджменту, виникають зміни, які потребують детального аналізу.

Більшість бізнес-процесів промислового підприємства має наскрізний характер, тобто працівники різних відділів беруть участь у їх виконанні чи забезпеченні. Проте структурування та організація управлінської роботи побудовані таким чином, що керівництво не проводиться за «ланцюжком» бізнес-процесів і реалізується функціональними підрозділами на різних рівнях управління.

Організаційна структура підприємства не відображує всіх бізнес-процесів, що призводить до організаційних та інформаційних прогалин, дублювання виконання робіт та нераціонального використання фінансових, матеріальних та людських ресурсів підприємства. Процесний підхід

здебільшого приділяє увагу управлінню бізнес-процесами, при цьому фрагментарність роботи знижується, управління змінюється від «вертикального» до «горизонтального», що характерно для вищезазначених типів організаційних структур.

Отже, внутрішня причина більшості змін, що відбуваються на промислових підприємствах, - відведення уваги від бізнес-процесів до основної компетенції, що лежить в основі кожної з них. Такий підхід має наступні переваги: гарантування зацікавленості виконавців в отриманні ефективного результату від роботи; економія ресурсів та часу на виконання процедур; зростання швидкості реакції на можливі зміни у зовнішньому середовищі; можливе групування (укрупнення) бізнес-процесів, що стосуються діяльності кількох підприємств як єдиної системи (постачальників, клієнтів, партнерів тощо).

Таким чином, процесний підхід до впровадження системи управління інформацією передбачає автоматизацію системи бізнес-процесів, що є досить важливим для промислових підприємств. На практиці бізнес-процесам приділяється значна увага при впровадженні інформаційної системи управління, а їх реалізація підвищує економічну ефективність діяльності підприємства [1, с. 123].

Одним із факторів, що впливають на функціонування та розвиток інформаційної системи управління, є відповідність логіці впровадження програмного забезпечення відповідно до технологічного підходу; процес впровадження вважається частиною життєвого циклу системи управління інформацією. Слід зазначити, що кількість етапів життєвого циклу інформаційної системи управління та їх зміст по-різному визначаються у науковій літературі. Так, деякі автори дають розширене уявлення про етапи життєвого циклу інформаційної системи, що майже не відрізняється від етапів життєвого циклу інвестиційного проекту [2, с. 320]: 1. Передпроектний етап - розробка техніко-економічного плану та технічного завдання проекту. 2. Розробка проекту - створення системи документообігу, вибір комп'ютерного і програмного забезпечення. 3. Впровадження системи інформаційної системи управління на підприємстві. 4. Удосконалення засобів зв'язку, програмного та технічного забезпечення всієї системи або її елементів.

На наш погляд, вищезазначений перелік етапів життєвого циклу не є абсолютно правильним для інформаційної системи управління, оскільки впровадження інформаційних систем, це, насамперед, процес організаційних змін на мікроекономічному рівні, що має технічні аспекти. Таким чином, існує безпосередній взаємозв'язок етапів життєвого циклу інформаційної системи управління з етапами життєвого циклу програмного продукту, що визначається як базова система. Отже, перелік етапів життєвого циклу повинен бути розширеним, так як процес впровадження забезпечує вирішення значної кількості поточних проблем, які можуть виникати.

На наш погляд, життєвий цикл інформаційної системи управління включає наступні етапи: 1. Розробка ідеї та концепції інформаційної системи управління; 2. Стратегічне та оперативне планування впровадження

програмного забезпечення; 3. Побудова майбутньої моделі діяльності підприємства, внесення змін в організаційну структуру; 4. Розробка стандартів та проектної документації; 5. Впровадження пілотної системи управління інформацією; 6. Навчання користувачів системи; 7. Затвердження проектної документації; 8. Підключення до системи всіх користувачів, введення системи у промислову експлуатацію; 9. Оцінювання та аналіз кількісних та якісних змін основних та забезпечуючих бізнес-процесів, як результату впровадження інформаційної системи управління.

Такий порядок етапів життєвого циклу інформаційної системи управління обумовлений наступними чинниками: відповідність загальним теоретичним умовам впровадження інформаційної системи управління на підприємстві; етапи життєвого циклу враховують принципи процесного підходу в управлінні, оскільки дотримується послідовність виконання функцій. Іншим фактором, що впливає на складність управління впровадженням інформаційної системи управління є наявність зв'язку між технологіями у процесі використання програмного забезпечення.

Література

1. Netreba, I. Using of notions of composition alconcept of management efficiency forevaluation of information system sattheenterprise. Proceedings of the International Academic Congress «European Research Area: Status, Problemsand Prospects»Latvia, Riga, 01–02 September 2016. pp. 123-124.

2. Post, Gerald V., Anderson David Lee Management Information Systems Solving Business Problems with Information Technology. Management information systems. 2003. 529 p.

Ніколаєв І. В.

кандидат економічних наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Для сучасного бізнесу інформаційної епохи характерним є постійне зростання можливостей, що, своєю чергою, спричиняє покращення якості товарів та послуг і, як наслідок, зростання конкуренції в глобальних масштабах. Здійснюється постійна модернізація бізнес-процесів, змінюються способи організації бізнесу та запроваджуються системи автоматизації.

У процесі стрімкого розвитку інформаційних технологій значними темпами зростають обсяги мережевої економіки. Сьогодні електронна комерція стала не тільки одним з основних напрямів в економіці, але й невід'ємною частиною економічної і соціальної діяльності людей.